

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Støtteforeningen til Butiksmuseet

Kære medlem

Det var så den sommer! Og nu sidder du med et meget forsinket blad, hvilket vi undskylder mange gange. Hvorfor er det så, bladet er blevet forsinket? Vi lovede jo...

Det er blot fordi sidst på sommeren, vi blev kontaktet af en journalist, der bad om et par linier ang. en efterlysning af ting til Butiksmuseet. Det ærgrede ham, at al ting gik til Den Gamle By i Århus. Vi satte et par linier sammen og sendte dem tillige med div. foto – så kunne han jo selv vælge ud og redigere sammen, som det passede bedst.

Vi havde ingen ide om, hvornår efterlysningen skulle bringes – men da den kom i avisen – så må vi sige, den havde en kæmpe effekt.

Indhold

Lederen	2
En opfordrig fra pressen	3
Donationer / Kaffe, en hyrdedrik	4
Hvor bliver tiden af? / Vi takker	7
Huset EP	10
Kaffesalg i foreningen / EP-kort-nyt	12
Spørgejörgen / Sidste nummers hvad er dette? / Efterlysning / Mærkedage / Kaffeopskriften	13
Næster nr. / Leksikalt / Kommentarer aktiviteter Kontakt	14

Lige siden – er vi, stort set, blevet kimet ned af folk, der har læst eller hørt om os og vi har hentet effekter og flere effekter. Dønningerne har ikke lagt sig endnu – så skønt timingen med annoncen var dårlig set fra vores synsvinkel, har det været dejligt positivt alligevel. 1000 tak til alle, der har bidraget med effekter.

Oven i al dette, så har vi også været på messer. Først på Pensionistmesse den 5. oktober 2009. Igen stor succes og en rigtig god oplevelse. Vi har solgt vores første kaffe på denne messe.

Den 24. oktober var vi på Toldkammeret til Foreningernes dag. Stort arbejde, sjov og dejlig oplevelse – men desværre ikke så mange besøgende. Det skal dog lige nævnes, at det var første gang denne dag blev afholdt, vejret var ikke det bedste – men til trods for dette – så fik vi igen nye medlemmer og flere effekter til afhentning.

Apropos kaffesalg

Så er det nu muligt at købe kaffe hos os – se andet sted i bladet. Som i gamle dage, da isforsyningen, brødbilen og slagteren kom forbi på faste ugedage – arbejder vi på at skaffe en Kaffe bil, der skal komme med leveringer inden for kommunegrænsen – vi sender også gerne. Kontakt os for at høre nærmere.

Prisliste pr. November 2009

Butiksmuseet, Sct. Anna Gade 23, 3000 Helsingør

Nr.	Blanding	Leverandørens beskrivelse	Oprindelse	Salgspris 125 gram	Salgspris 250 gram	Salgspris 500 gram
1	1881 Luksus Java	Meget fyldig med en liflig krydret og lang aromatisk eftersmag	Brasilien Java Colombia Centralamerika Kenya	15,75	32,75	54,75
2	1982 Java Mocca	Velaftbalanceret med en fin aroma, god fylde og herlig lang eftersmag	Brasilien Colombia Java Ethiopien	14,75	28,75	49,75
3	1963 Java Columbia	Meget fyldig, frisk og liflig	Brasilien Colombia Centralamerika	14,75	28,75	49,75
4	1874 Gammeldags Java	Fyldig, kraftig og krydret med lang eftersmag	Brasilien Java Colombia Centralamerika Afrika	13,75	26,75	39,75
5	1845 Lysbrændt Java	Fyldig, tør og meget mild ren kaffe med lang eftersmag	Brasilien Java Colombia Centralamerika Kenya	15,75	32,75	54,75
6	1896 Ren Java	Blød, rund og krydret smag	Sumatra Type: mandheeling	17,75	36,75	59,75

Tlf. 40 53 30 50 / 29 86 13 85 eller ep@butiksmuseet.dk

Sådan så det ud den 24. oktober 2009. Stedet: Toldkammeret, Helsingør

Ta' nu en god kop kaffe og sæt dig hen i dit hygehjørne og få en god stund sammen med bladet. Rigtig god læsning...

Gustav og Kirsten

Lederen

Det første år med medlemmer er gået og det er tid til fornyelse af medlemskabet for rigtig mange medlemmer. Vi håber selvfølgelig I fortsat ønsker at støtte projektet og vi lover til gengæld at gøre vores yderste for på bedste vis at visualisere projektet med ord og billeder, holde Jer orienteret om nye tiltag.

Eksempelvis kan vi fremhæve, at vi nu er blevet godkendt som kaffeompakkerfirma af fødevarekontrollen. Det vil sige, at vi nu må sælge kaffe. Vi har til en start udvalgt 6 blandinger, som vi vil satse på.

Alle har en baggrund fra kaffehesten på Java. Kafferne er sammensat hos en landsdækkende kaffeleverandør med gamle aner - præcis som Edv. Petersen. Læs mere om kafferne andet steds.

Opfordringen fra pressen!

Et samarbejde har taget form - pressen er med os og ikke mod os!

Medlemmer, som modtager Lokalavisen Nordsjælland, har kunnet læse om at Nordea Helsingør afdeling har doneret et pænt stort beløb til os og for det har vi bl.a. købt en hestevogn. Måske med baggrund i skrivelserne i pressen ang. dette, har vi modtaget en opfordring fra pressen: "vi burde bringe en efterlysning af effekter"!

En sådan opfordring om gratis spalteplads, en håndsregning til pro-

jektet, kan vi ikke sidde overhørig - så derfor satte vi os til tastaturet og frembragte et lille skriv og fandt fotos.

Alt blev sendt pr. mail - og så hørte vi ellers ikke noget fra pressen, vi læste ikke noget om os i pressen og så blev vi da enige om, at det nok ikke blev til noget med presseomtalen.

Men så... det første hint fik Gustav af en kollega på Helsingør Bymuseum. Følgelig måtte han da finde ud af, hvad det handlede om! Og jo hele vores artikel - præcist som vi

havde skrevet den og alle de gamle foto - var kommet i avisen og så begyndte det sjove.

Telefonerne har ikke stået stille og vi har afhentet effekter i en lind strøm og vi har fået nye medlemmer. Begge dele er dejligt, giver masser af arbejde og fornyet energi.

Fik du ikke læst det i avisen, så er linket her: http://www.e-pages.dk/helsingordagblad_lokal/87/28

Donationer

De på side 3 viste effekter er blot et udsnit af alle de mange ting, vi har modtaget.

Vi er dybt taknemmelige for disse effekter, der alle vil blive brugt i enten Butiksmuseet eller i et kommende Kaffemuseum. Vi har efterfølgende modtaget yderligere effekter, som ikke er med på fotoet.

Kaffe – en hyrdedrik

Jeg tilhører den kategori af mennesker, der ikke kan lide kaffe. Hverken med/uden sukker, fløde/mælk eller for den sags skyld pulver af "fløde eller mælk" – men jeg elsker duften af bønnerne og specielt, når de er friskmalede. Det er en lise for sjælen – tilbage til barndommens tryghed.

Min næse kan dufte de forskellige

slags kaffetyper – robusta, arabica, java m.fl. dog ikke økø-kaffen. Bare jeg ikke skal drikke det tjærevand, tænker jeg ofte. Ja undskyld, men sådan ser det ud med mine øjne.

Bortset fra det, så kan jeg på nært hold se virkningen af koffeinen. Overfølsomhed, afhængighed eller bare "oppe at køre" – det skal jeg ikke bedømme – men sat i relation til mængden af antal kopper kaffe indtaget i løbet af dagen, så har jeg da min helt private teori.

Der er så mange slags kaffe, at jeg bliver helt forvirret – dels er der de forskellige typer som nævnt men også de rene kaffer som ren Kenya, ren Guatemala m.fl., så er der blandingskafferne og så er der lige det med, hvornår man drikker hvad?

Der er *morgenkaffen* – den hygger vel mere end noget andet, siges der. Det er noget, der kalder på "stå-opgenet" en ny dag truer med dejlige opgaver og flinke kollegaer.

Så er der mødekaffen! Det afhænger lidt af, hvornår på dagen, den skal indtages.

Morgenmødernes kaffe er sort som tjære og stærk som bare den. Her hjælper ingen tilsætningsstoffer i form af pulverfløde/-sukker. Det er som om, den kræver sin ret – nyd mig eller forlad lokalet! Godt der er

flere toiletter på arbejdet.

Frokost- eller eftermiddagsmødernes kaffe – den er knap så stærk – og den ledsages ofte af en bid brød af den søde slags. Måske er brødet, der gør forskellen. Køen til toilettet er i hvert fald knap så lang efter disse møder.

Eftermiddagskaffen – det er noget helt specielt – næsten lige som 5 O'clock theen – eller børnenes ulvetime. Den må man bare have! Lidt sødt til, det skader ikke nydelsen. Så er der tanket op og man kan køre lidt igen.

Aftenkaffen – den hygger vi om og passer på. Den følges altid af brød – vi danskere er en nation af brødspisere – vidste I det? Ved særlige tilfælde så skiftes brødet ud med "en kage på fod" eller "en avec" Hvilken slags spiritus, er det så? Det tror jeg er kønsbestemt. Det er kaffedrikkere jo ikke og dog...

De moderne kaffetyper – dem fra firserne – café latte, espresso og hvad de alle sammen hedder – det er noget nymodens pjat – importeret syd fra. Næh... 10øres kaffen, den ved man, hvad er!

Ja den har nok skiftet navn nogle gange og er sikkert også egnsbestemt – men 1 mønt i koppen – kaffe hældes i, indtil man ikke kan se

mønten mere – og så fortyndes med snaps eller andet godt, til man igen kan se mønten. Det er dejligt! Og hvem har set en fisker, truckfører eller maskinarbejder nyde en café latte – ikke jeg, men en kop 10øres – den går rent ind.

Kaffeduften banker på i erindringscenteret i min hjerne.

Husker godt duften af nykværnet kaffe hos Tatol eller kælderforretningen på strøget, når jeg var på den årlige juletur til København med mine forældre.

Det var og er stadig fascinerende, at se de store hjul dreje, høre lyden af bønderne, der lige så stille bliver til kaffepulver. Der er den grovmalede slags til stempelkanden, fint til filterkanden og så den helt fine til mokkaen. Uhm – kan jeg bare sige – duften er skøn!

Der er stadig mange slags kaffetår, jeg ikke helt forstår.

Begravelseskaffen – et underligt navn! Specielt, når afdøde var the-drikker!

Stress-af-kaffen - den kop man lige må have, når man stresser rundt på jobbet. Så skab dog ro og orden i dit liv, så er du ikke stresset, siger jeg – men det nytter ikke.

Kaffen skal indtages – det er beroligende, får jeg forklaret. Samtidig kan jeg se, sveden pibler frem på overlæben og de nervøse trækninger kommer lige så stille.

Cirkelkaffen – ikke den fra FDB – men det onde. Det starter med en kop café-kaffe – ren hygge! Koffeinen pumper ind i årerne, hvilket bevirker nul eller næsten ingen søvn!!! Så hvorfor fylde sig med kaffe igen og igen?

Når det er rigtig slemt, så skiftes der bare over til the – uden teiner – grøn, hvid eller urte-the – det holder lige indtil søndagens invitation indløber – ”kommer I til kaffe – så tag lige brød med”!

Eller den kaffe skifteholdsarbejderne fylder sig med, for at holde sig vågen. Kan det nu være sundt – og hvor mange arbejdsulykker sker der på grund af kaffe eller mangel på samme? Jeg forstår det bare ikke.

Så er der måden kaffen drikkes på. I gamle dage hældte man kaffen i underkoppen – praktisk med hurtigt afkølet kaffe og så havde underkoppen jo også en funktion modsat i dag, hvor den kun bruges til opbevaring af en ”rørepind”. Hvorfor bruges en teske, til kaffen? Hvor er kaffeskeen henne?

Kaffe-to-go eller Ta’ med kaffen! En ordentlig balje i pap/plastkrus med låg og hældetud, som til småbørn. Jamen, hvad er det for en måde at nyde kaffen på? Jeg undrer mig over, voksne mennesker kan drikke kaffe på den måde.

Eller den lille ”tjærespand” espresso – det rene tjærevand i en mikrokop. Det er selvfølgelig effektivt – nydes jo ikke i spandevise. Det kan jo være, at vi bør indføre denne kaffetype på arbejdspladserne og så tager det ikke heller ikke så lang tid, at drikke den!

Termokaffen – afhænger helt af typen af kande og om den bliver lavet på en kaffebrygger, der passer eller om den skal trægtes om og om for ikke at få tynd kaffe i den ene kande og super stærk kaffe i den anden kande.

Så er der dem, der drikker sort kaffe – nå ja, der skal da mælk i. Jamen, hvordan kan man så sige en kop sort – det ligner mildest talt opvaskevand.

Og sådan kan man blive ved. Ét er sikkert – jeg forbliver the-drikker!

Skrev medlem 200856 – der er redaktionen bekendt men ønsker at forblive anonym.

Har du lyst til at skrive et indlæg, så send det til os via mail eller almindelig post.

Hvor bliver tiden af???

I foreninger hører man altid – "det er bare noget man lige gør" – men er det nu det? Tiden er en faktor man skal regne med. Vi har for sjov skyld lavet en beregning på print-tiden pr. medlemsblad, når hele bladet er skrevet, layoutet på plads, færdigkontrolleret og klar til printning. Hvor lang tid tror du der går?

Der til kommer så print af kuvert, vedligehold af database over medlemmer. Ja man skal jo også hente papir, printerfarve, kuverter. Frimærkerne skal hentes på posten eller tilsvarende, hvis vi ikke lige har husket at bestille dem over nettet. Indholdet skal skrives og redigeres et par gange.

Svaret er hele 23 min/blad i ren maskintid. Dette er forudsat, at der ikke går koks i printkøen med papirproblemer eller farvestop. Så kan man jo lige gange op med antal medlemmer + de løse. Jo tiden får hurtigt ben at gå på, så vi løber hastigt videre. Printer køen skal passes...

Vi takker

Bymuseets frivillige medarbejder Jonna, der har doneret en fin original kaffepose fra E.P. Kaffe. Samtidig har Jonna bidraget til nok et sjovt og uventet kapitel om firmaet Edv. Petersen – forklaring følger.

Udsnit af scenetæppet i Helsingør Teat

Gamle By, Århus

I et gammelt jubilæumsblad om Helsingør Teater's 25-årige historie i den jyske købstad Århus i 1986 sidder Jonna og læser interesseret. Pludselig fanges øjnene af noget, der kunne minde om Edv. Petersen – en reklameside fra en avis. Det er svært at få til at passe – hvad laver annoncen der – på bagsiden af det såkaldte "skovtæppe" til Helsingør teater? Det er i hvert fald, hvad fototeksten fortæller. Det rumsterer rundt i hovedet på Kirsten, som *må* i kontakt med Den Gamle By i Århus. Hvad laver EP der på et teatertæppe og hvordan er en annonce fra Edv. Petersen havnet der?

Historien om jubilæumsskriftet er som følger: Museumsinspektøren sidder rent faktisk og er ved at reparere det omtalte tæppe og det er rigtigt, at det er det såkaldte skovtæppe. Bagsiden af dette tæppe er fyldt med reklamer og det er denne side, der vises på fotoet. Reklame-tæppet har været brugt, de gange der har været vist film i Helsingør teater – mens forsiden – "skovtæppet" har været brugt, når der skulle spilles teaterstykker, hvor stykket foregår i skoven.

De var nu slet ikke så dumme den gang i gamle dage. Desværre er tæppet ikke hængt op – men befinder sig i depot i Trige uden for Århus. Men i den gamle by i Århus vil man se, om der evt. findes noget

fotomateriale med reklametæppet, noget som vi kan få til vores lille museum. Det var dér og vi har fået dette flotte foto af bagsiden til skovtæppet. 1000 tak til den Gamle By og dens medarbejdere.

Hvordan kan det så være at firmaet Edv. Petersen er vist på et reklametæppe?

Det kan hænge sådan sammen: Som andre provinsteatre var Helsingør Teater et andels- / aktieteater og byens borgere havde puttet penge i opførelsen/driften af teatret.

Selvfølgelig var der også den gang et begreb "noget for noget" og da Edv. Petersen var meget synlig i gadebilledet med hans fine javanesiske kaffearbejder og hele facaden på hans ejendom Sct. Anna Gade 23 og på gavlen af det nu nedrevne hus Sct. Anna Gade 38 – så forbavses vi ikke over tilstedeværelsen af ham også i byens teater. Hvem ved, måske har Edv. Petersen også leveret kaffe til teatermedarbejderne?

Historien om Helsingør Teater:

Det stemningsfulde teater fra 1817 lå oprindeligt i Groskenstræde i Helsingør. Det blev opført og drevet af det lokale dramatiske selskab og fungerede både som byens teater og festsal.

Teatret var finansieret af byens

indbyggere og er således et tydeligt symbol på den borgerlige offentlighed, der var i fremmarch i begyndelsen af 1800tallet.

Som teatret står i dag, er det Danmarks ældste scene bevaret i sin oprindelige form.

Fra Helsingør til Århus

I sine sidste år i Helsingør fungerede Helsingør Teater også som byens biograf. Da man, som tiden gik, ønskede et mere tidssvarende rum til filmforevisningerne, blev det dømt til nedrivning. Heldigvis valgte man at tilbyde bygningen til Den Gamle By, og her blev den indviet i 1961.

Her i sensommeren 2009 har vi været på inspirationstur bl.a. til Århus. Som sædvanlig er Kirsten fremme, hvor det sker og allerede ved indgangen spørger hun, om muligheden for at komme til at se/oplevelse teaterrummet, når vi nu endelig var kommet til den jyske hovedstad.

Sandelig om ikke vi får mulighed for at komme på specialrundvisning!

Vi fik hele 2 guider og fik lov til at komme ned under scenen - i kælderen - og at se, fornemme og fotografere. Bagefter gik turen op på scenen, hvor vi fik lov til at stå og drømme os tilbage til en tid, hvor ingen af os var født - men fantasien havde frit løb. Vi fik helt kuldegys-

Foto Gustav Kristensen

Kig ud fra scenen i Helsingør Teater, Den Gamle By, Århus.

gysninger. Tænk vi har stået og set ud i teaterrummet, der hvor familien Edv. Petersen må have siddet, vi har set balkonen, der er prydet med de skønneste dekorationer, som vi i parentes bemærker sandsynligvis også er malet af Undén. I hvert fald er scenelamperne nummereret med tal, der minder mistænkelig meget om de materialer, vi har set fra malermester Undén.

Huset EP

Bygningshistorien og menneskerne bag. Vi er så heldige, at en arkitektstuderende, som opgave, har opmålt vores hus og kortlagt historien eller i hvert fald de dele af den, som han har kunnet finde i div. arkiver. Her kommer et uddrag:

I 1710 blev Helsingør angrebet af en voldsom pestepidemi, som lagde store dele af byen øde. Det var først byens soldater, der blev ramt og siden hen spredte pesten sig til resten af indbyggerne.

For at undgå den totale katastrofe blev byen isoleret og afspærret.

Den 8. juni 1711 ophørte al skolegang. Sommeren gik med tiden på hæld og efteråret kom – uden dog, det bragte bedring i sigte. Først omkring juletid 1711 var det værste drevet over og en status over byen viser antal døde: 1800 mens antal nyfødte var ca. 80 børn – herunder må det påregnes, at også en del af dem døde.

I 1710 var Karmeliterhuset fyldt med syge og døende personer, så det er måske herfra at Christen Jørgensen Troels blev smittet, da hans hus i Sct. Anna Gade 23, ligger på hjørnet ligger over for Karmeliterhuset.

Christen Jørgensen Troels blev kun 40 år og han dør den 10. august 1711 og bliver begravet på den danske kirkegård i Helsingør.

Hustruen Anna Margrethe Pedersdatter dør sandsynligvis samtidig med ham – ligeledes af pest. De efterlader sig et hus og det er her vores historie tager sin begyndelse. Desværre viser auktionsopgørelsen fra 1712 ikke noget om, hvordan huset har set ud på dette tidspunkt – men der er en meget fyldig beskrivelse af de afdødes ejendele – eksempelvis nævnes ikke mindre end 38 dyner.

Det giver et indblik i tidens isoleeringsproblemer. En dyne var meget dyr på daværende tidspunkt og i kroner og øre sidestilles den i værdi med en 1/2 ko. En af grundene til den meget nøje optælling.

Hr. Troels har været en statelig herre, når han iført sin brune klædeskjole og vest med 31 sølvknapper – på vej hen over kirkepladsen - har svinget med sit spanskkrør med en lille sølvknop på.

Hr. Troels må have haft succes i sit erhverv, da huset har haft eget bryggeri. Succesen har været af en vis størrelse og gjort at han har kunnet opføre en nabobygning til Sct. Anna Gade 23. Den gang var der ikke noget, der hed nr. 23 - alle huse brugte brandtaksationsnummeret - vores hus havde nr. 157. Men grunden han byggede på - er det der i dag skulle hedde Sudergade 36 - men denne adresse findes ikke i dag, da det hele hedder Sct. Anna Gade 23. Den nye bygning er 8 fag lang og 2 loft høj, af mur og bindingsværk med heltag.

Indendørs er der en lille stue med jernbilæggerovn og bryghus med en indemuret brændevinspande, svaletønde og piber. Resten af ejen-

dommen har bestået af et hus ud til Sct. Anna Gade på 3 fag, 1 loft højt og med 3 fags kvist. I dette hus er der 1 kammer og en port ind til gården. Der ud over er der et hus ud til Sudergade, der er 4 fag langt, 1 loft højt og her er der en ølbod, et køkken og en stue beklædt med brædder.

Alt dette er beskrevet i auktionsopgørelsen pr. den 27. maj 1712, hvor Gregers Larsen Hvid, Kongelig Majestæts byfoged foretager en vurdering af ejendommen.

Dette er det første og nogenlunde fyldestgørende dokument, der optræder om huset og gør det mulig at foretage en egentlig rekonstruktion af huset.

Først er der nævnt en bygning på 4 fag, der i planen på hjørnet. Der er også nævnt en port – men på dette sted, ville det ikke være naturligt med en port. Den næste bygning, der er i planen hænger sammen med den første er 3 fag og 2 loft højt.

Ved at sammenhold det med de senere underretninger er det mest naturligt, at forstille sig de 2 loft høj som en 3 fags kvist. Til sidst er

Husets tidstavle - bliver løbende opdateret i de kommende blade:

Erhverv
Bryggeri

Tidstavle
1714

Ejere
Christen Jørgensen Troels

der nævnt det nye bryggeri af 9 bind og 2 loft højt. Da der i et skifte fra 1712 er nævnt en del bryggerinventar må denne bygning være opført mellem 1694 og 1712.

Før dette dokument er der kun angivelser af ejere og beliggenhed. Fortsættelse følger næste nr...

Kaffesalg i foreningen

Foreningen er nu godkendt til at formale og ompakke kaffe, så nu har du mulighed for at købe kaffe fra E.P. Det er dog endnu ikke lykkedes for os, at genfinde de gamle blandinger som E.P. havde - men det vi kan tilbyde nu, kan altså godt drikkes.

Alle er prøvesmagt og godkendt - og der er selvfølgelig forskellige smag på de forskellige kaffer. Alle er en Java-blanding - det var jo kendetegnet for E.P. Kaffe.

Vi har valgt at nummerere vores blandinger - numrene relaterer sig til et markant år i firmaets historie.

- 1 - 1881 - køber ejendommen
- 2 - 1992 - udvider forretningen
- 3 - 1963 - starter på Haderslevvej
- 4 - 1874 - firmaet grundlagt
- 5 - 1845 - købmandens fødselsår
- 6 - 1896 - erhverver Taarnbo - sommerresidensen

Hvordan køber man så kaffe i foreningen?

Du bestiller kaffe ud fra den indlagte oversigt, ringer / skriver til os, så aftaler vi en afhentningsdag.

Hvis du ikke bor i Helsingør kommune, så sender vi gerne. Vi maler samme dag, vi leverer, så du har garanti for altid friskmalet kaffe.

Og husk overskuddet går ubeskåret til projektet, så jo mere kaffesalg, jo flere penge kan vi skaffe til projektet. Vi håber, du vil støtte os.

Drik selv kaffen - brug den som en god gaveide og glæd modtageren med en pose friskmalet kaffe.

EP-kort-nyt

Kære medlem - har du lyst til at vide det seneste nye, når det sker - så tilmeld dig EP-kort-nyt på www.butiksmuseet.dk

I medlemsbladet bringer vi de vigtigste opdateringer af disse korte nyheder - men vi skal også passe på vægten. Porto er steget - så vi tænker over hvert et ord, vi skriver og hvert gram vi trykker.

Spørgejorgen

Om dimsens kan siges flg.:

Den er 40 cm lang - diameter på det tykkeste sted på midten 30 mm. Den er forsynet med 1 spids jernkrog i hver ende og på midten en gennemgående holder af snor. Hvad er dette?

Sidste nummers hvad er dette?

Det er en kandistang. Ordet er kommet ind i det danske sprog via fransk eller tysk fra arabisk qand 'saft fra sukkerrør', måske afledt af sanskrit khanda 'stykke.'

Efterlysning

Vi bringer en efterlysning, idet vi meget gerne vil lave både et bykort, omegnskort og landkort over hvor Edv. Petersen har leveret kaffe. Så derfor er du her fra byen og har lyst til at hjælpe os - så tænk over, hvor du boede som barn, hvor købte I ind - hvad hed købmanden / brødsalget m.fl. og hvor lå de?

Vi ved at E.P. har været rigtig stor her i Nordsjælland og firmaet har bl.a. også leveret kaffe til en grossist i København, der har haft kunder så langt væk som Roskilde.

Mærkedage

Vi fejrer 100-året for guld i Paris. Fra en video optaget med barnebarnet til Edv. Petersen fortælles det, at Edv. Petersen i 1909 sendte prøver på hans kaffe til en fødevarerudstilling i Paris.

Den berømte gourmetkok Auguste Escoffier var dommer og tildelte firmaet Edv. Petersen guldmedalje for den bedste kaffe.

Noget af en bedrift den gang - med tanke på logistikken - der var ingen flyafgange som nu, hvor det blot tager et par timer at nå Paris fra København. Næ - det var sikkert først med posten ad kystbanen til hovedstaden - så skulle kaffen om-dirigeres til udenlandsafdelingen og så sendes videre.

Derfor må Edv. Petersen have været utrolig stolt over at kunne bringe annoncen på side 14.

Hvem var A. Escoffier?

En fransk kok og dattidens madskribent med rødder i Nice, ven med grundlæggeren af hotelkæden Ritz - ansættelse på de bedste steder - eks. Savoy Hotel, London. Danner den dag i dag skole for de bedste gourmetkokke over hele verden.

Kaffeopskriften

Mandelfløde - 1 kop:
 1 kop stærk kaffe
 1 tsk rørsukker
 2 cl. amaretto
 piskefløde og kaffepulver

Vil De være sikker paa en god Kop Julekaffe

da køb kun

Edv. Petersens extrafine Java.

Føres i de fleste Forretninger i By og Opland!

✦ Guldmédaille Paris 1909. ✦

Bland kaffe med sukkeret i en kop, hæld amarettoen i, rør rundt og kom til sidst halvpisket flødeskum ovenpå. Drys med lidt kaffepulver.

Næste nummer?

December 2009

Leksikalt

Speciedaler

Oprindelse: første led fra latin species 'slags, art'

Daler i ét møntstykke af sølv, i modsætning til daler i småpenge var hovedmøntenhed i Danmark frem til kronesystemets indførelse i 1873, hvor en speciedaler blev vekslet til 4 kr.

Kommende aktiviteter:

Den 28. november 2009 er vi invi-

teret til at være med til fejringen af 200-året for Skibsklarerergården, Helsingør. Sjovt nok er denne dag også en mærkedag for os, idet det er præcis på dagen 135 år siden, urtekræmmeren Edv. Petersen åbnede sin forretning, der siden gjorde ham berømt. En tilfældighed?

Den 5. december 2009 er vi igen at træffe på Skibsklarerergården - kom og mød os - vi glæder os til at se dig.

Kontakt

Vi kan nås på følgende måder:

Post:

Butiksmuseet

Sct. Anna Gade 23

DK-3000 Helsingør

Tlf.: 40 53 30 50 / 29 86 13 85

Mail: ep@butiksmuseet.dk

Bladinformationer:

Oplag:
Udgives 4 gange årligt
til medlemmer i
Støtteforeningen
til Butiksmuseet

Redaktion:
Gustav og Kirsten

Journalistik:
Gustav og Kirsten

Trykt af:
Støtteforeningen
til Butiksmuseet
Sct. Anna Gade 23
3000 Helsingør

Tlf. 40 53 30 50
ep@butiksmuseet.dk

Edv. Petersen

Omslag:

Forsiden: Udsnit af butikken som den så ud på et tidspunkt mellem 1892 og 1920.
Bagsiden: "Manden bag / bagmanden" - fundet i malermester Undens gemmer sammen med skabeloner, der viser at han har været maleren, der har malet skrifter og butiksklamer hos Edv. Petersen